

Ka An-anayan ne Sulat ni Pablo ki Timutiyu

Igpewun-a

Si Timutiyu, sabeka ne Kristuwanen ne diye egpuun te Asya. Hudiyu ka iney rin ne Grigu mule ka amey rin. Tenged su nakita ni Pablo ne malehet ka pegpalintutuu ni Timutiyu, innimu rin sikandin ne duma rin wey bate-bate din te pegwali wey te pegpangguhud te Meupiya ne Panugtulen (Me Himu 16:1-3). Ne ka Ipisu iya ka sabeka ne lungsud ne miggendiyaan dan. Ne diye ihaat ni Pablo si Timutiyu eyew iyan eg-uyan te migmalintutuu. Te bayew e naluhay si Timutiyu diye te Ipisu, migsulatan e sikandin ni Pablo. Me tatelu ne pulu (30) buwa ka idad ni Timutiyu te seeye ne timpu.

Due tatelu ne tuyu te seini ne sulat ni Pablo ki Timutiyu:

1) Ka an-anayan ne tuyu ni Pablo, migpaney-paney sikandin meyitenged te kene ne malehet ne pegpanulu diye te punduk te migmalintutuu. Ka seini ne pegpanulu, nenekegsewug e te me suman-suman te me Hudiyu wey te kene ne me Hudiyu. Su sumale kandan mareet ka seini se kalibutan ne mig-ugpaan ta. Ne wey kun de egkaluwas ka etew ke due katuenan din wey kene egpangeen te duma ne klasi te egkeenen wey kene degma eg-asawa. Migpanulu si Pablo ne kene ne malehet sika.

2) Migpanulu man-e ka seini ne sulat meyitenged te peg-uyan te punduk te migmalintutuu wey te pegasimba. Insulat kayi ka eleg ne egbatasanen te sabeka ne pangulu te migmalintutuu, te talagbulig te migmalintutuu wey te duma ne migmalintutuu ne me balu wey me uripen.

3) Te katammanan, migtambahan din si Timutiyu ke egmenuwen ne egkeyimu ne meupiya ne suluhuanen ni Hisu Kristu, wey meyitenged te katungdanan din diye te me Kristuwanen.

Ka nasulat te seini ne baseen

Igpewun-a 1:1-2

Ka pegpanulu meyitenged te punduk te migmalintutuu wey te me pangulu
1:3-3:16

Ka pegpanulu ki Timutiyu meyitenged te himu rin 4:1-6:21

1 ¹Sikeddiey si Pablu ka migpeuyan te seini ne sulat. Apustulis a ni Kristu Hisus tenged te suhu te Manama ne Manluluwas ta wey ni Kristu Hisus ne egtengtengan ta. ^{2^a} Egpangemusta a keykew Timutiyu te in-isip ku ne malehet ne anak ku te pegpalintutuu. Ka keupiya, keyid-u wey keupianan ne egpuun te Manama ne Amey ta wey ni Kristu Hisus ne Magbebaye ta, egkaangken niyu.

Ka pegpeengked te pegpanulu te kene ne malehet

³Pabulus ka ugpe diye te Ipusu, iling te hangyu ku dengan keykew te peggendiye ku te Masidunya, eyew egkasaparan nu ka me etew ne egpanulu te kene ne malehet. ⁴Nangeni nu degma sikandan ne kene egsahipe te me gungutanen wey me itulan te me kabuybuyahan. Egpakasamuk de seini, wey kene egpakabulig ne egkatuman ka planu te Manama ne egkanengnengan de pinaahi te pegpalintutuu ta. ⁵Iyan tuyu te seini se suhu ku ne egaheyinaweey sikandan ne egligkat te malinis ne pusung dan, te malinis ne kunsinsya ran, wey te malehet ne pegpalintutuu ran. ⁶Due me etew ne nakasuwey e due, wey nasi e ne egpakig-apul te ware karuan ne apulanan. ⁷Egkeupian perem sikandan ne egkeyimu ne talagpanulu te Balaud te Manama, piru ware sikandan nakasabut ke nekey ka impanlalag dan, wey ke nekey ka impanulu dan te mapahetpet.

⁸Nakanengneng ki ne meupiya ka Balaud ni Muwisis ke eleg ka peggamit kayi. ⁹Nakanengneng ki degma ne ware himuwa te Manama ka Balaud para te me etew ne matareng, ke kene, para te seeye se egsupak, seeye se apulen, seeye se me etew ne kene eg-ikul te Manama, seeye se me makasesale, seeye se ware me tuluuwen, seeye se me hubabeen te Manama, wey seeye se egmangimatey minsan te amey wey iney ran. ¹⁰Ne lagkes en iya seeye se egpeylabetey ne kene ne alunggun, seeye se me lukes ne eg-ealig te iling dan ded, seeye se egpandakep te me etew, seeye se me ubaten, seeye se egpamalehet te ubat, wey seeye se langun ne kene egtuman te malehet ne pegpanulu. ¹¹Ne ka sika se malehet ne pegpanulu, diye egpuun te Meupiya ne Panugtulen ne tetelesi ne impiyal keddi te Manama^b ne eleg ne egsayeen.

Ka pegpasalamat ni Pablu te keyid-u te Manama

¹²Egpasalamat a ki Kristu Hisus ne Magbebaye ta ne iyan migbehey keddi te keseg para te seini se himu ku. Su in-ila a nikandin ne egkasalihan, wey in-alam a nikandin ne egkeyimu ne suluhuanen din. ^{13^c} Ne minsan ke imbaley-baley ku, imbaybayaran ku, wey inlemetan

^a 1:2 Himu 16:1-3. ^b 1:11 Wey ke: puun te Meupiya ne Panugtulen meyitenged te katelesan te Manama ne impiyal keddi ^c 1:13 Himu 8:3; 9:1-30.

ku dengan ka migmalintutuu kandin, piru ingkeyid-u e red nikandin tenged su ware e pad migpalintutuu dengan kandin wey wara a nakataha te mareet ka hinimuwan ku. ¹⁴Amana ne dakel ka keyid-u keddiey te Magbebabe ta, su imbehayan a nikandin te pegpalintutuu wey te geyinawa ne kayi te kanta pinaahi te pgsabeka ta ki Kristu Hisus. ¹⁵Leleheti iya ka lalahlen wey likes ne egdawaten wey epgalintutuuwan: miggendini si Kristu Hisus te ampew te tane eyew te pegluwas te makasesale—ne sikeddiey iya ka subla ne makasesale. ¹⁶Piru seini ka egpuunan ne ingkeyid-u a te Manama su eyew igpakapakita ni Kristu Hisus ne kene iya ne ubilen sikandin keddiey te subla ne makasesale. Innimu rin sika eyew egkeyimu a ne panunggilingan te seeye se epgalintutuu wey eggsalig kandin wey egdawat te umul ne ware egtamanan. ¹⁷Na, kandin de iya te Hari ne ware egtamanan, ware kamatayen, kene egkakita, wey sabsabeka ne Manama ka langun ne pegtahud wey katelesan te ware egtamanan. Malehet iya.

¹⁸Anak ku ne Timutiyu, seini ka igpanulu ku keykew sumale te intagne dengan te prupita meyitenged keykew, su emun ke eg-ikulen nu seini, egpaksukul ka taman te egkeyimu nu^d te seeye se egpakiagapul te kamalehetan. ¹⁹Sikan naa, heheta nu ka pegpalintutuu nu, wey ay-ayari nu ne malinis ka kunsinsya nu. Due me etew ne imbalahad dan ka kunsinsya ran, sikan naa ka nareetan dan ka pegpalintutuu ran, ²⁰iling ki Himiniyu wey ki Alihandru. Impiyal kud e sikandan te geem ni Meibulan eyew egkapanulu sikandan ne kenad egbaley-baley te Manama.

Ka meyitenged te pgsimba

2 ¹Purisu, hun-a te langun, eghangyuen ku sikaniyu ne ampu kew, buyua niyu te Manama ka keilangan te langun ne etew, wey pasalamati niyu sikandin. ²Iampu niyu degma ka me Hari wey ka langun ne due katenged eyew egmalinawen wey ware samuk te peg-ugpe ta wey eyew egpekeikul ki te Manama te eleg ne pegbebasan. ³Meupiya sika se peg-ampu wey egpakahale te Manama ne Manluluwas ta, ⁴su igkeupii rin ne egkaluwas ka langun ne etew wey egpakataha te kamalehetan. ⁵Su sabeka re ka Manama, wey sabeka re degma ka tigpataliware te Manama wey te me etew, ne ka sika ne etew, si Kristu Hisus. ⁶Imbehey rin ka umul rin eyew te pglekat te langun ne etew puun te sale dan. Sika ka migpamalehet te eleg ne timpu ne egkeupian ka Manama ne egkaluwas ka langun ne etew. ^{7e} Sikan naa ka in-alam a ne apustulis wey talagpanulu te kene ne Hudiyu eyew te pegwali meyitenged te pegpalintutuu wey te kamalehetan. Leleheti iya seini se inlalag ku, kene ne ubat.

^d 1:18 Te Grigu: egbubunu ka te meupiya ne pegbubunu. ^e 2:7 2Tim 1:11.

⁸Purisu, emun ke egsimba kew, igkeupii ku ne eg-ampu ka me lukes, piru keilangan ne ware sale dan te pegkayew ran te me belad dan, wey ware pegkabelu diye te pusung dan wey ware samuk.

^{9^f} Ne ka me malitan degma, igkeupii ku ne eleg ka peggimmimasad dan ne kene egkasublaan wey kene egpapitew-pitew te mahal ne kumbale dan, balieg dan, wey te pegpanahu-tahu te bulbul dan. ¹⁰Su ka me malitan ne mig-angken ne migpamakey te Manama, egkeyimu ne mateles pinaahi te meupiya ne himu ran. ¹¹Keilangan degma ne egkateu sikandan ne egpeeneng-eneng diye te kalibulungan wey egparuma-ruma te seeye se egpanulu kandan. ¹²Kene ku igtuhut ne egpanulu wey ke egbuutan naa te malitan ka lukes. Keilangan ne egpeeneng-eneng de sikandin. ^{13^g} Su si Adan ka an-anayan ne innimu te Manama, ne henduen pad si Iba, ^{14^h} wey kene ne si Adan ka naakalan, ke kene, ka malitan wey nakasupak sikandin te suhu te Manama. ¹⁵Piru ka me malitan, egkaluwas ded pinaahi te pegpalelesut ke egpabulus sikandan te pegpalintutuu ran, peggeyinawa ran, pegkamatulus dan, wey kene sikandan egpalihe-lihe.

Ka pegbebasan te pangulu te migmalintutuu

3 ¹Malehet iya ka lalahan ne eggendue: ke due lukes ne egkeupian ne egkeyimu ne pangulu te migmalintutuu, meupiya naa ne himu ka igkeupii rin. ^{2ⁱ} Sikan naa, ka pangulu te migmalintutuu, keilangan ne ware igkarew-ey kandin. Keilangan ne sabeka re ka asawa rin, egpaketigkel sikandin, maheteng ka suman-suman din, meupiya se pegkeetew rin, maal-alumama sikandin, wey egkateu ne egpanulu. ³Keilangan ne kene ne talewubug sikandin, kene egpanlampes, wey kene ne apulen, ke kene, mapariralemen sikandin. Keilangan ne kene sikandin ne eeyamen te seleppi. ⁴Keilangan ne meupiya ka peg-uyan din te pamilya rin eyew egpalintutuuwen wey layun egtahura sikandin te me anak din. ⁵Su ke due etew ne kene egkateu ne eg-uyan te pamilya rin, egmenuwen din naa te egtanggu ka migmalintutuu te Manama? ⁶Keilangan ne kene ne iyam pad sikandin migpalintutuu, su kema ke igpakapaambug din ka dakel ne katungdanan din, ne egkataman, eglegparan e sikandin iling te peglegpad te ahalen te me busew. ⁷Keilangan man-e ne meupiya ka pegkeetew rin diye te isip te me etew ne kene egpalintutuu su eyew ware egpakarew-ey kandin wey kene egkasahilut te ahalen te me busew.

Ka pegbebasan te talagbulig te migmalintutuu

⁸Ne iling ded degma ka me talagbulig te migmalintutuu, keilangan ne talahuren sikandan, egkasalihan, kene ne talewubug, wey kene ne eeyamen te seleppi. ⁹Keilangan ne egpakannekalan dan te eggen-gen ka kamalehetan ne impataha te Manama, wey keilangan ne eg-ugpe

^f 2:9 1Pid 3:3. ^g 2:13: a Hin 2:7; b Hin 2:21-22. ^h 2:14 Hin 3:1-6. ⁱ 3:2-7 Tit 1:6-9.

sikandan ne malinis se kunsinsya. ¹⁰Te kene pad egkeyimu sikandan ne talagbulig te migmalintutuu, keilangan ne eg-ug-ugsiyen pad ka pegbebasan dan. Ne emun ke ware iya igkarew-ey diye te kandan, egkaayun e ne egkeyimu sikandan ne talagbulig te migmalintutuu. ¹¹Ne iling naan ded degma te me asawa ran. Keilangan ne talahuren degma sikandan, kene ne id-iranen, egpakanigkel te pegkeetew ran, wey egkasalihan te langun-langun de iya. ¹²Ne timul pad due, ka talagbulig te migmalintutuu, keilangan ne sabeka re ka asawa, wey meupiya ka peguyan din diye te langun ne sakup te pamilya rin. ¹³Ne seeye se talagbulig te migmalintutuu ne meupiya se eggimuwen, egkatahud iya wey ware degma kaaldek dan te pegpangguhud meyitenged te pegpalintutuu ran ki Kristu Hisus.

Ka pegpataha te Manama te kamalehetan

¹⁴⁻¹⁵Eggenduen a perem te keykew te mahaan, piru tenged su egkaangge e buwa, egsulaten ku naan de seini se igpanulu ku keykew eyew egpakanigka ka ke nekey ka eleg ne egbatasanen ta te me anak te Manama. Sikanta se migmalintutuu ka sakup te manekal ne Manama, ne emun ke igpeiling ta ka kamalehetan te baley, sikanta iya ka pes-ek wey pabunsuran te kamalehetan. ¹⁶Ware egpekewubabe ne subla ne kein-inuwan ka seini se kamalehetan ne impataha te Manama meyitenged ki Kristu:

Neyimu si Kristu ne etew,
wey impamalehetan te Panisingan ne egpakanigka te
Manama.

Nakita sikandin te me panalihan,
ne inwali e diye te me nasud,
ne impalintutuuwan e te me etew kayi te ampew te tane,
wey imbatun e te Manama diye te langit.

Ka me talagpanulu te kene ne malehet

4 ¹Piru, klaru ka ingkahi te Panisingan te Manama ne due me etew ne eg-engked te kamalehetan te mewuri ne timpu, su iyan dan e egpalintutuuwan ka ubaten ne me busew wey ka igpanulu dan. ²Igpanulu sika te me etew ne ubaten wey egmapitew-pitew re, wey ware^j me kunsinsya. ³Ingkenaan dan ka me etew ne eg-asawa wey egkeen te keenen ne igkene dan. Piru sikanta se migmalintutuu, nakataha kid e te malehet. Innimu te Manama ka keenen eyew egpakakeen ki due duma te pegpasalamat. ⁴Su ka langun ne innimu te Manama, meupiya wey ware igkarew-ey, ke kene, keilangan ne egdawaten ta ka langun duma te

^j 4:2 Te Grigu: naluwasan.

pegpasalamat,⁵ tenged su in-isip e sika te Manama ne malinis pinaahi te lalag din wey te peg-ampu.

Ka meupiya ne suluhuanen ni Kristu Hisus

⁶ Meupiya ka ne suluhuanen ni Kristu Hisus ke igpanulu nu seini se insulat ku te me suled ta. Ne taheed te eghanan ka kandan, egmanekal ka degma pinaahi te kamalehetan wey te meupiya ne pegpanulu ne in-ikul nu. ⁷ Piru pariyu ka te gunutanen ne egsakasupak te Manama wey ware karuan. Ne basbasa nu ka pegkeetew nu te peg-ikul te Manama.

⁸ Due deisek ne karuan ke egsamanekalen ta ka lawa ta. Piru emun ke egsamanekalen ta ka peg-ikul ta te Manama, amana ki iya egkabulihig te minsan nekey ne paahi, tenged su due egkarawat ta ne ig-unag kuntee wey minsan keureme. ⁹ Malehet iya ka lalahen ku, wey likes iya ne egdawaten wey egsalitutuuwan. ¹⁰ Sika ka egsuunan ne eglaseylasey ki wey egsakanekal, tenged su egsallateng ki te manekal ne Manama. Sikandin ka Manluluwas te langun ne etew, labi en iya seeye se egsalitutuu wey egsalig kandin. ¹¹ Ipanulu nu naa seini ne pegpanulu wey ipatuman nu.

¹² Kene nu ituhut ne due egdali-di keykew puun su bate ke pad, ke kene, himuwa nu ka pegkeetew nu ne panunggilingan diye te migmalintutuu pinaahi te peglag-lalag nu, te pegbebasan nu, te peggeyinawa nu, te pegpalintutuu nu, wey te malinis ne pusung nu.

¹³ Taheed te kene e pad egpekeendue te keykew, pabulus ka te pegbasa te Kasulatan diye te libulungan, te pegwali, wey te pegpanulu. ¹⁴ Kene nu balahara ka katuenan ne imbehey keykew te Panisingan te Manama ne narawat nu pinaahi te pegpangguhud te impanengneng te Manama te timpu ne intel-eban ka te belad te me ighbuyag te migmalintutuu.

¹⁵ Keilangan ne eggimuwen nu iya seini wey pakannekali nu su eyew egkakita te langun ka pegtulin te katuenan nu. ¹⁶ Tantanuri nu ka batasan nu wey ka pegpanulu nu. Pabulus ka tuman te seini ne pegpanulu ku su eyew pinaahi rue, egkaluwas ka wey seeye se egsammineg keykew.

Ka tambag meyitenged te balu, te pangulu te migmalintutuu, wey te me uripen

5 ¹ Kene nu dew-aya ka lukes ne buyag-buyag e keykew, ke kene, tambahi nu re sikandin ne iling te amey nu. Ne ka bate-bate pad ne me lukes, tambahi nu re sikandan iling te suled nu. ² Ne meyitenged te buyag e ne me malitan, tambahi nu re sikandan iling te iney nu. Ne seeye se me bate-bate pad ne malitan, tambahi nu re sikandan iling te atebey nu te ware peg-ealig.

³ Tahura nu wey ipatanggu nu ka me balu ne malitan ne warad egkasalihan. ⁴ Piru ke duen pad anak wey ke apu naa te balu, keilangan

ne egpaketabut sikandan ne ka an-anayan ne katungdanan dan isip migpamekey te Manama, sika se pegtanggu te iney wey amey ran wey me apu dan eyew mahabayad kandan, tenged su sika ka egpaketahale te Manama.⁵ Ka balu ne malitan ne migsabsabeka naan de, iyan din de egpallatengan ka Manama, ne aldew wey marusilem, eg-ampu sikandin wey egpabulig te Manama.⁶ Piru ka balu ne iyan din de eggimuwen ka igkeupii rin, hendue te migpatey e sikandin minsan ke manekal pad ka lawa rin.⁷ Ipatuman nu seini te migmalintutuu eyew ware igkarew-ey kandan.⁸ Piru seeye se kene egtanggu te karumaan din, labi en iya ka kandin mismu ne pamilya, mig-inniyug e te kamalehetan wey subla pad ne mareet sikandin du te seeye se kene egpalintutuu te Manama.

⁹Ipanlista niyu ka me balu ne malitan puun te hen-em e ne pulu (60) se idad ne keilangan te bulig niyu, seeye se ware migpanlibug wey ware migengked te asawa rin.^k ¹⁰Keilangan ne meupiya ka pegkeetew ran tenged te meupiya ne himu ran: meupiya ka pegtanggu ran te me anak dan, maal-alumama sikandan, migtanggu^l te keet-etawan te Manama, migbulig te neyirapan, wey maahet ne miggimu te minsan nekey ne meupiya.

¹¹Piru kene niyu ilista ka me balu ne bate-bate pad tenged su suble e ka igkeupii te lawa ran du te peggamakey ran ki Hisus. Su emun ke amana pad egkeupian sikandan ne egbalew-balew eg-asawa, egkabalalahad dan e si Kristu.¹² Ne emun ke eggimuwen dan sika, eggukuman e sikandan tenged su ware sikandan migtuman te saad dan ne kenad egbalew-balew eg-asawa.^m ¹³Ne kene de ne sika, egpapepehul man-e sikandan wey iyan dan naan de egpulungan ka egpanumbaley. Ne kene de ne sika su egmanesalupet e degma sikandan wey eggilabet te himu te duma, wey egmanlalag te kene ne meupiya.¹⁴ Purisu, egtambahan ku ka me balu ne bate-bate pad ne eg-asawa red iya egbalew-balew, eg-eanak, wey egtanggu te pamilya ran, su eyew kene egpakalalag te mareet ka egkuntere kanta.¹⁵ Su duen en iya me balu ne malitan ne nakasuwey e te egpalintutuu ran wey mig-ikul e ki Meibulan.

¹⁶Ke due malitan ne migpalintutuu, ne due me karumaan din ne balu, keilangan ne sikandin ka egtanggu kandan eyew kene egkabehatan ka duma rin ne migmalintutuu te pegtanggu kandan. Te iling due ne paahi, egpaketanggu pad ka duma ne migmalintutuu te seeye se me balu ne warad iya egkasalihan.

¹⁷Ke due me igbuyag diye te punduk te migmalintutuu ne meupiya se peg-uyan, likes sikandan ne egtahuren wey egbayaran te malehet, labi en iya seeye se eglasey-lasey ne egwali wey egpanulu.¹⁸ⁿ Su nasulat

^k 5:9 Te Grigu: asawa te sabeka ne lukes. ^l 5:10 Te Grigu: miglu-luan ka me paa.

^m 5:12 Te Grigu: ka an-anayan ne saad dan. ⁿ 5:18: a Diy 25:4; 1Kur 9:9; b Mat 10:10; Luk 10:7.

diye te Kasulatan ne miggendue, "Kene nu pungesa ka be-be te baka ke igdiriek sikandin," wey "Seeye se egtrabahu, eleg iya ne egbayaran." ¹⁹ Kene nu pammineha ke due sumbung meyitenged te ighbuyag te punduk te migmalintutuu, angin e ke due daruwa wey ke tatelu naa ne talagpamalehet. ²⁰ Seeye se egpabulus eggimu te sale, sapari nu diye te tangkaan te langun ne migmalintutuu eyew egkaaldek e ka me duma ran ne eg-ikul kandan.

²¹ Egsuhuen ku sikeykew kayi te tangkaan te Manama wey ni Kristu Hisus wey te matulus ne me panalihan, ne tumana nu seini se pegpanulu ku te ware pegpalapig. Kene ka palapig te minsan hentew. ²² Kene ka gaan-gaan behey te katenged diye te etew isip pangulu te migmalintutuu pinaahi te pegtel-eb te belad nu, su kema ke egkaalak ka te sale te duma nu. Ke kene, keilangan ne diyu-diyu ka te mareet.

²³ Ne puun su malasi ka egderalu, kene de ne weyig elina nu te eg-inum, ke kene, inum ka te deisek de ne binu para te getek nu.

²⁴ Due me sale te duma ne me etew ne kene igpekeeles, wey egkanengnengan sika te duma minsan ware pad eg-ugsi-ugsi kandan. Piru due me sale te duma ne wey e egkanengnengi ke mewuri e. ²⁵ Ne iling degma due ka meupiya ne himu te etew su mahaan egkanengnengi. Ne minsan ke kene ne mahaan egkanengnengi, piru kene igpekeeles te egkaluhay.

6 ¹ Na, meyitenged te me uripen ne migmalintutuu, keilangan ne eg-isipen dan ne likes ka me ahalen dan ne egtahuren eyew kene egkabaley-baley ka ngaran te Manama, wey ka pegpanulu ta. ² Ne seeye se me uripen ne due me ahalen ne migpalintutuu, keilangan ne kene dan egde-deehen ka me ahalen dan tenged su talaari sikandan due ki Kristu. Ke kene, keilangan ne seeye se me uripen, nasi eggimu te subla pad ne meupiya, su seeye se egkabulihan pinaahi te himu ran, duma ran ne migmalintutuu ne inggeyinawaan dan.

Ka kene ne malehet ne pegpanulu wey ka malehet ne karatuan

Ipanulu nu wey ipatuman nu seini kandan. ³ Ke due etew ne egpanulu te egpakasuwey kayi, wey ke kene egdawat te malehet ne lalag te Magbebaye ta ne si Hisu Kristu wey te pegpanulu meyitenged te peg-ikul te Manama, ⁴ egsaambug de sikandin wey ware katuenan din. Amana sikandin egkeupian ne egpakig-apul wey egsesamuk te ware karuan meyitenged te kaluwasan te me lalag. Ne sika ka egpuunan te pegkeimma, ehetanan, peg-iran-iran, pegbayung te mareet, ⁵ wey ka ware tamanan ne kasamuk dan. Sika ka batasan te me etew ne kene ne eleg se pegsusuman-suman, wey mgleke e te kamalehetan. Kahiyen dan ne egkaratu kun sikandan ke eg-ikul te Manama.

o 5:19 Diy 19:15.

⁶Piru ka karatuan ta mule, iyan sika se peg-ikul ta te Manama duma te pegkabennali ta te minsan nekey ne egkeula-ula ta. ⁷Su ware inuyanan ta kayi te ampew te tane te pugesut ta, wey ware degma egkeuyan ta te pegpatey ta. ⁸Purisu, keilangan ne egkabennalan ki ke egpakakeen ki wey ke egpakakukumbale ki. ⁹Piru seeye se egkengeupian ne egkaratu, mahaan egkatintal wey egkasahilut te masulug ne igkeupi ran ne mareet wey ware karuan. Ne sika ka egpekeuyan kandan diye te karereetan wey ka egpaketarusa kandan te ware egtamanan. ¹⁰Su ka peggeyinawa te seleppi ka egpuunan te langun ne klasi te mareet. Ne tenged due, ka duma ne me etew ne amana egkeeyami te seleppi, egpakuwey e te kamalehetan wey sesakiti ka pusung dan te masalig ne igkalaggew ran.

Ka pegpanulu ni Pablu ki Timutiyu

¹¹Piru sikeykew mule Timutiyu, suluhuanen ka te Manama. Sikan naa pariyui nu sika se langun wey pakannekali nu ne egkeyimu ka ne matareng, eg-ikul te Manama, eglig-en te pegpalintutuu, eggeyinawa te duma, eg-antus, wey maayad-ayad te duma. ¹²Himuwa nu ka taman te egkeyimu nu meyitenged te pegpalintutuu nu, iling te etew ne eglungkesu, su eyew egkakuwa nu ka unag ne umul ne ware egtamanan. Su in-alam ka te Manama eyew egpakuwa te sika ne umul te timpu ne mig-angken ka diye te tangkaan te sesalihi ne talagpamalehet, ne migpalintutuu wey migsalig kad te Magbebaye ne si Hisus. ^{13^p}Kayi te tangkaan te Manama ne iyan egbehey te umul te langun-langun de iya, wey kayi te tangkaan ni Kristu Hisus ne migpangguhud te kamalehetan diye te ki Punsiyu Pilatu, egsuhu a keykew ne ¹⁴tumana nu ay-ayari ka insuhu keykew su eyew ware egpakarew-ey keykew taman te pegginguma te Magbebaye ta ne si Hisu Kristu ¹⁵ne igpakita te eleg iya ne timpu te egsayeen wey sabsabeku ne talagmandu. Sikandin ka Hari te langun ne me Hari, wey ka Ahalen te langun ne ahalen. ¹⁶Sikandin de ka ware kamatayen, wey ka mig-ugpe te malayag ne egpasilang ne kene egkaparaniyan, wey ware de due etew ne nakakita wey egpakkita kandin. Kandin de iya ka langun ne pegtahud wey ka pegmandu te ware egtamanan. Malehet iya.

¹⁷Meyitenged te me etew ne meyaman kayi te ampew te tane, panpanayi nu sikandan ne kene egpaambug wey kene egsalig te karatuan dan ne mahaan de egkaawe. Ke kene, keilangan ne ka Manama re ka egsalihan dan ne iyan egbehey kanta te ware pegkannuhun te langun ne igkahale ta. ¹⁸Panulua nu sikandan ne eggimu te meupiya, su iyan malehet ne karatuan. Keilangan man-e ne matumpis sikandan wey mabehey-behey diye te duma. ¹⁹Te iling due ne paahi, egpakkalilimud

sikandan te karatuan dan diye te langit ne egpekeiling te malig-en ne pabunsuran te egpallatengen dan keureme, su eyew egpakaangken sikandan te malehet ne umul.

²⁰Na, Timutiyu, tantanuri nu ka impiyal te Manama keykew. Pariyu ka te me guhud ne ware karuan ne egpakashupak te Manama, wey ka egpakin-apul man-e te sika se egkahiyen te duma ne katuenan kun piru kene bes ne malehet. ²¹Due duma ne mig-ikul te sika ne katuenan, piru egpakuwey sikandan te kamalehetan.

Ka keupiya wey keyid-u ne egpuun te Manama, egkaangken niyu.